

تأثیر کارایی مدیران بر زمانبندی صورت های مالی در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران

جواد مولایی

کارشناسی ارشد حسابداری، دانشگاه آزاد سنندج، کردستان، ایران

چکیده

ادبیات پیشین نشان می دهد کارایی مدیران می تواند تأثیر قابل توجهی بر عملکرد و ارزش شرکت داشته باشد. مدیرانی که توانایی بیشتری برای مدیریت کارآمد منابع دارند، قادر به دستیابی به اهداف خود از جمله به موقع بودن گزارش های مالی هستند. در این راستا هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر کارایی مدیران بر زمانبندی صورت های مالی می باشد. در این تحقیق برای اندازه گیری کارایی مدیران از رویکرد اندازه گیری کارایی شرکت استفاده شده است. جامعه آماری تحقیق مشتمل بر کلیه شرکت های پذیرفته شده در بازار بورس اوراق بهادار تهران است که در نهایت و با مد نظر قرار دادن کلیه شرایط مورد نظر، ۱۳۲ شرکت به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. دوره تحقیق نیز از ابتدای سال ۱۳۹۱ تا پایان سال ۱۴۰۱ را در بر میگیرد. در این تحقیق با استفاده از اطلاعات شرکت ها و انجام روش های تحلیل آماری به بررسی فرضیات تحقیق پرداختیم. نتایج حاکی از تأثیر کارایی مدیران بر زمانبندی صورت های مالی می باشد. بدین ترتیب هرچه سطح کارایی مدیران بالاتر باشد، زمان اعلان سود شرکت کوتاه تر خواهد بود. اما بر اساس نتایج بدست آمده کارایی مدیران بر زمانبندی صورت های مالی تأثیر ندارد. کلمات کلیدی: توانایی مدیریتی، زمانبندی اعلان سود، زمان بندی صورت های مالی

مقدمه

شرکتها با تهیه گزارشهای مالی به موقع، این امکان را فراهم میآورند تا علاقه مندان، ذینفعان و دیگر اعضای جامعه به اطلاعات مفیدی برای تصمیمگیری در موارد مختلف دسترسی داشته باشند؛ به عنوان نمونه، تصمیمگیری در مورد پرداخت اعتبار، خرید سهام و سرمایه گذاری و اما همواره دیدگاه مدیران شرکتها اینگونه نیست؛ یعنی برخی از شرکتها اطلاعات مالی را به موقع منتشر نمیکنند و مانع تصمیمگیری آگاهانه افراد استفاده کنندگان میشوند. استفاده کنندگان اطلاعات مالی، ناگزیر از اطلاعات قدیمی و حدس و گمان در تصمیمگیری استفاده میکنند. این شرکتها باعث کاهش اعتماد عمومی و اعتبار خود میشوند. تمامی این موارد به مدیران شرکتها و نحوه عمل آنان بستگی دارد و عاملی برای افزایش پاسخگویی شرکتها و اعتماد عمومی نسبت به آنها است.

بیان مساله

زمانبندی صورت های مالی برای چندین سال گذشته یکی از اولویتهای قانون گذاران، تنظیم کنندگان استاندارد و دانشگاهیان بوده است (برینت کاکر و همکاران، ۲۰۲۱؛ اشمیت و ویلکینز، ۲۰۲۱). به عنوان مثال، کمیسیون بورس اوراق بهادار ایالات متحده (SEC) مهلت های ارائه گزارش های مختلفی شامل گزارش های حسابداری دوره ای را تسریع کرده است (بهمن و همکاران، ۲۰۱۶). علاوه بر این، هیئت استانداردهای حسابداری مالی و هیئت استانداردهای بین المللی حسابداری، در چارچوب مفهومی صورت های مالی، به موقع بودن را به عنوان ویژگی اولیه اطلاعات مالی مربوط در نظر می گیرند. تحقیقات تجربی نیز، تأکید زیادی بر اهمیت صورت های مالی به موقع داشته اند (ابرنتی و همکاران، ۲۰۱۸).

با توجه به اهمیت موضوع، تحقیقات پیشین ارتباط تعدادی از ویژگی های خاص شرکت، ویژگی های اقتصادی و حسابرسی را با زمان بندی صورت های مالی مورد بررسی قرار دادند اما هنوز تحقیقی به بررسی ارتباط بین ویژگی های مدیریت (به ویژه ویژگی های سرمایه انسانی) و زمان بندی صورت های مالی نپرداخته است. با توجه به تأثیری که مدیریت بر صورت های مالی و حسابرسی دارد، به ویژه پس از تصویب قانون ساربینز آکسلی،^۱ این فقدان شگفت آور است. بر این اساس، در پژوهش حاضر رابطه بین توانایی های مدیریتی و زمان بندی صورت های مالی بررسی خواهد شد.

اطلاعات به موقع مجموعه ای از اطلاعات است که " قبل از اینکه ظرفیت خود را برای تأثیر بر تصمیم گیری ها از دست دهد، در دسترس تصمیم گیرندگان قرار گیرد " (هیئت استانداردهای حسابداری مالی، ۲۰۱۰). تحقیقات حسابداری بر اهمیت اطلاعات مالی به موقع تأکید می کند. به عنوان مثال، مدل تحلیلی فلتام^۲ (۲۰۱۶) نشان می دهد که انتخاب تصمیم گیرندگان و انتظارات آن ها تحت تأثیر به موقع بودن اطلاعات قرار می گیرد. پالمن و گیولی^۳ (۲۰۱۷) و کراس و شرودر^۴ (۲۰۱۴) دریافتند که تأخیر

^۱Bryant-Kutcher et al.

^۲Schmidt & Wilkins

^۳Behn et al.

^۴Sarbanes-Oxley

^۵Feltham

^۶Givoly and Palmon

^۷Kross and Schroeder

در اعلامیه‌های سود با بازده غیرعادی سهام همراه است. علاوه بر این شوارتز و سو^۱ (۲۰۱۸) نشان می‌دهند که تأخیر در اعلامیه‌های سود می‌تواند ارزش افشای عمومی مربوط به قیمت اوراق بهادار را کاهش دهد و منجر به ناعدالتی میان استفاده‌کنندگانی که دسترسی مشابه به اطلاعات ندارند، شود؛ بنابراین به‌موقع بودن منجر به افزایش محتوای اطلاعاتی صورت‌های مالی می‌شود (ابرناتی و همکاران، ۲۰۱۸).

از طرف دیگر، بر مبنای تئوری "مدیریت رده بالا"^۲ ویژگی‌های اعضای تیم مدیریت ارشد،^۱ از جمله تجارب گذشته، ارزش‌ها و شخصیت‌ها، بر تصمیم‌گیری‌های استراتژیک و سازمانی تاثیر می‌گذارد. هامبریک و میسون^۳ (۲۰۱۸)، بر مبنای این تئوری جریان تحقیقاتی را شروع کردند که نشان داد مدیران رده بالا می‌توانند بر تصمیم‌های شرکت تاثیر بگذارند. برتراند و شوارتز^۴ (۲۰۱۹) شواهدی ارائه دادند که مدیران می‌توانند طیف وسیعی از تصمیم‌گیری‌های شرکتی را از طریق سرمایه‌گذاری، تامین مالی، سازوکارهای سازمانی و عملکرد شرکت تحت تاثیر قرار دهند. این جریان تحقیق، ادبیاتی را در زمینه اهمیت مدیران برای تصمیم‌گیری‌های رده بالا و عملکرد فراهم آورد.

در متون حسابداری توانایی مدیریت یکی از ابعاد سرمایه‌انسانی شرکت‌هاست که به‌عنوان دارایی نامشهود طبقه‌بندی می‌شود. به‌عنوان نمونه دمرجیان و همکاران^۵ (۲۰۲۱) توانایی مدیریت را به‌عنوان کارایی مدیران نسبت به رقبا در تبدیل منابع شرکت به درآمد تعریف می‌کنند. این منابع تولید درآمد در شرکت‌ها شامل بهای موجودی‌ها، هزینه‌های اداری و توزیع و فروش، دارایی‌های ثابت، اجاره‌های عملیاتی، هزینه‌های تحقیق و توسعه و دارایی‌های نامشهود شرکت می‌شود. کارایی مدیران بالاتر می‌تواند منجر به مدیریت کارتر عملیات روزانه شرکت شود، خصوصاً در دوره‌های بحرانی عملیات که تصمیم‌گیری‌های مدیریتی می‌تواند تأثیر به‌سزایی بر روی عملکرد شرکت داشته باشد. توانایی زیاد مدیران به اثربخشی بیشتر در عملیات روزانه سازمان منجر می‌شود؛ به‌خصوص هنگامی که تصمیم‌گیری مدیران در عملکرد سازمان تأثیر شایان توجهی داشته باشد؛ بنابراین، توانایی زیاد مدیران موجب بهبود خالص ارزش فعلی برای سازمان می‌شود؛ بنابراین، انتظار می‌رود که با افزایش توانایی مدیریت، ارزش بنگاه اقتصادی بیشتر شود (کوشافر و همکاران، ۱۴۰۲).

به عقیده ابرناتی و همکاران (۲۰۱۸)، کارایی مدیران می‌تواند بر دو جنبه از زمان‌بندی صورت‌های مالی تأثیر بگذارد: تأخیر در اعلان سود، تأخیر در صورت‌های مالی. یانگ و کریشنان^۶ (۲۰۱۹) شواهدی را ارائه می‌دهند که اکثر شرکت‌ها قبل از اتمام حسابرسی، اعلان سود را انجام می‌دهند و این نشان می‌دهد که تأخیر در اعلان سود تا حدی اعتماد مدیران به سیستم

^۱Schwartz and Soo

^۲Abernathy et al.

^۳upper echelons theory

^۴TMT

^۵Hambrick and Mason

^۶Bertrand and Schoar

^۷Demerjian et al.

^۸Krishnan and Yang

گزارش دهی داخلی خود را نشان می‌دهد. تأخیر در صورت‌های مالی نیز اغلب به‌عنوان معیار کارایی حسابرسی محسوب می‌شود و بنابراین توانایی مدیریت برای تسهیل فرایند حسابرسی و مذاکرات با حسابرس را نشان می‌دهد (ابرناتی و همکاران، ۲۰۱۸). بر این اساس، در پژوهش حاضر این مساله وجود دارد که آیا توانایی مدیریت بر زمان‌بندی صورت‌های مالی در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران تأثیر دارد؟

اهمیت و ضرورت تحقیق

سرمایه‌گذاران بالقوه و بالفعل برای تعیین ارزش سهام و سرمایه‌گذاری خود و همچنین، تصمیم‌گیری در مورد زمان خرید یا فروش آن، نیاز به پیش‌بینی جریانهای نقدی آتی و بازده سهام شرکت دارند. برای رسیدن به این هدف اطلاعات مالی شرکت در قالب صورت‌های مالی سالانه باید به موقع به دست آنان برسد. از آنجا که اطلاعات مالی نسبت به گذشت زمان بسیار حساس است و بعضاً با مرور زمان ارزش و سودمندی خود را در تصمیم‌گیریها از دست می‌دهند. بنابراین، شناسایی عوامل موثر بر گزارشگری به موقع ضرورت دارد که در این تحقیق به صورت تجربی مورد آزمون قرار خواهد گرفت. از طرفی، تحقیقات پیشین تنها ارتباط تعدادی از ویژگی‌های خاص شرکت، از جمله ویژگی‌های اقتصادی و حسابرسی را با زمان‌بندی صورت‌های مالی موردبررسی قراردادند اما هنوز تحقیقی به بررسی ارتباط بین ویژگی‌های مدیریت (به‌ویژه ویژگی‌های سرمایه‌انسانی) و زمان‌بندی صورت‌های مالی نپرداخته است. با توجه به تأثیری که مدیریت بر صورت‌های مالی و حسابرسی دارد، به‌ویژه پس از تصویب قانون ساربینز آکسلی، این فقدان شگفت‌آور است. بر این اساس، در پژوهش حاضر رابطه بین توانایی‌های مدیریتی و زمان‌بندی صورت‌های مالی بررسی خواهد شد.

اهداف تحقیق

هدف اول: بررسی تأثیر کارایی مدیران بر زمان‌بندی اعلان سود.
هدف دوم: بررسی تأثیر کارایی مدیران بر زمان‌بندی صورت‌های مالی.

فرضیه‌های تحقیق

فرضیه اول: کارایی مدیران بر زمان‌بندی اعلان سود تأثیر دارد.
فرضیه دوم: کارایی مدیران بر زمان‌بندی صورت‌های مالی تأثیر دارد.

پیشینه تحقیق:

طاهری عابد و همکاران (۱۴۰۲)، در تحقیقی با عنوان "توانایی، دانش مالی مدیران عامل و شفافیت گزارشگری مالی" با توجه به محدودیت‌های تحقیق، ۱۱۰ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران طی دوره زمانی ۱۳۸۹ تا ۱۴۰۰ را مورد بررسی قرار دادند. نتایج تحقیق نشان داد که توانایی مدیران عامل اثر مثبتی بر شفافیت گزارشگری مالی دارد، اما این تأثیر معنادار نشد. همچنین بین دانش مالی مدیران عامل و شفافیت گزارشگری مالی ارتباط معناداری مشاهده نگردیده است. در نهایت، نتایج تحقیق نشان داد که توانایی و دانش مالی مدیران عامل بصورت همزمان اثر مثبت و معناداری بر شفافیت گزارشگری مالی دارند.

شاکری و امری (۱۴۰۲)، در تحقیقی با عنوان "بررسی رابطه بین توانایی مدیریت و به‌موقع بودن صورت‌های مالی"، تعداد ۹۴ شرکت بررسی را در دوره‌ی زمانی ۱۳۸۹ تا ۱۴۰۰ موردبررسی قراردادند. چرخش حسابرسی و توانایی مدیریت به‌عنوان متغیر مستقل و به‌موقع بودن گزارش‌ها به‌عنوان متغیر وابسته در این تحقیق بررسی شدند. جهت ارزیابی به‌موقع بودن گزارش‌ها، از تاریخ ارائه صورت‌های مالی استفاده شد. نتایج تحقیق مشخص ساخت، چرخش اجباری حسابرس با توجه به منفی بود ضریب رگرسیونی و با توجه به سطح معنی‌داری کمتر از ۵ درصد، مشخص گردید، ارتباط منفی و معناداری با به‌موقع بودن گزارش‌های حسابرسی دارد. همچنین مشخص گردید، توانایی مدیریت با توجه به ضریب رگرسیونی و سطح معنی‌داری زیر ۵ درصد ارتباط مثبت و معناداری با به‌موقع بودن گزارش‌های حسابرسی شرکت‌ها دارد.

سرلک و همکاران (۱۴۰۲)، به تحقیقی با عنوان "بررسی تأثیر توانایی مدیران بر کارایی سرمایه‌گذاری در شرکتهای پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران" پرداختند. برای دستیابی به این هدف با استفاده از روش غربالگری ۹۹ شرکت از شرکتهای

پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به عنوان نمونه انتخاب و در طی دوره ۱۳۸۷ تا ۱۴۰۰ مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج پژوهش بیانگر این است که کیفیت گزارشگری مالی بر کارایی سرمایه گذاری تأثیر مثبت دارد. همچنین توانایی مدیران بر کارایی سرمایه گذاری تأثیر مثبت دارد.

حاجیها و همکاران (۱۴۰۲)، در تحقیقی با عنوان "ضعف در کنترل‌های داخلی و تأخیر صورت‌های مالی" دریافتند که بین ضعف در کنترل‌های داخلی با تأخیر صورت‌های مالی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. به بیان دیگر، نبود ضعف در کنترل‌های داخلی با بهموقع بودن صورت‌های مالی همراه است. یافته‌های این پژوهش، شواهدی تجربی در ارتباط با دیدگاه حاکم بر استانداردهای حسابرسی، مبنی بر تأثیر کنترل‌های داخلی بر تعیین زمانبندی اجرای عملیات حسابرسی فراهم می‌آورد. گرایلی (۱۴۰۲)، در تحقیقی با عنوان "تاخیر غیرعادی صورت‌های مالی و تجدید ارائه صورت‌های مالی آتی: نقش تعدیلی وابستگی اقتصادی و تخصص صنعت حسابرسی" بدین منظور، نمونه‌ای متشکل از ۸۲ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۴۰۰ انتخاب گردید و فرضیه‌های تحقیق با استفاده از مدل‌های رگرسیون لجستیک مورد آزمون قرار گرفت. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که تأخیر غیرعادی صورت‌های مالی، احتمال تجدید ارائه صورت‌های مالی آتی را افزایش می‌دهد. علاوه بر این، نتایج نشان می‌دهد که وابستگی اقتصادی حسابرسی به صاحبکار، اثر تأخیر غیرعادی صورت‌های مالی بر تجدید ارائه صورت‌های مالی را تشدید می‌کند.

فروغی و ساکیانی (۱۴۰۱)، در تحقیقی با عنوان "توانایی مدیریتی، کارایی سرمایه‌گذاری و کیفیت صورت‌های مالی" با بررسی تعداد ۱۱۹ نمونه برای دوره زمانی ۱۳۹۹-۱۳۸۷ و روش داده‌های ترکیبی به این نتیجه رسیدند که مدیران توانا تمایل به سرمایه‌گذاری بیش‌ازحد دارند. علاوه بر این، نتایج نشان داد کیفیت صورت‌های مالی باعث کاهش تأثیر مثبت کارایی مدیران بر سرمایه‌گذاری بیش‌ازحد می‌گردد.

حاجیها و ابراهیمی (۱۴۰۱)، در تحقیقی با عنوان "رابطه بین بهبود در نوع اظهارنظر حسابرسی با زمان‌بندی افشای اطلاعات مالی سالانه و میان‌دوره‌ای" داده‌های مربوط به ۹۵ شرکت پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۹ مورد تجزیه و تحلیل قرار دادند. نتایج فرضیه‌های پژوهش نشان داد که نوع اظهارنظر حسابرسی بر زمان‌بندی صورت‌های مالی سالانه مؤثر است. همچنین بهبود در اظهارنظر حسابرسی شرکت باعث صورت‌های مالی سالانه سریع‌تر می‌شود. نتایج پژوهش نشان داد که نوع اظهارنظر حسابرسی و میزان بهبود در اظهارنظر حسابرسی، تأثیر معناداری بر زمان‌بندی ارائه صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای دارد. همچنین تأثیر انواع اظهارنظر حسابرسی بر صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای، در مقایسه با تأثیر آن بر صورت‌های مالی سالانه، بیشتر است.

ابرناتی و همکاران (۲۰۱۸)، در تحقیقی با عنوان "رابطه بین کارایی مدیران و زمان‌بندی صورت‌های مالی" به این نتیجه رسیدند که کارایی مدیران بالاتر با کاهش زمان اعلام سود و کوتاه‌تر بودن زمان ارائه صورت‌های مالی در ارتباط است. به طور خلاصه، نتایج نشان می‌دهد که کارایی مدیران تأثیر مثبتی بر زمان‌بندی صورت‌های مالی دارد.

حبیب و حسن (۲۰۲۳)، در تحقیقی با عنوان "تأثیر توانایی مدیران و راندمان سرمایه‌گذاری در سطح شرکتها و چگونگی تأثیر آن در بروز خطر سقوط سهام آینده" نتیجه گرفتند که مدیران توانمندتر نسبت به سرمایه‌گذاری و همچنین کنترل تأثیرات کیفیت گزارشگری مالی و دیگر مشخصه‌های خاص سرمایه‌گذاری موثر هستند. همچنین شواهد تجربی نشان می‌دهد که ریسک سقوط برای شرکتهایی با مدیران توانا، تا حدود زیادی کاهش می‌یابد.

دمرجیان و همکاران (۲۰۲۳)، به تحقیقی با عنوان "بررسی کارایی مدیران و هموارسازی سود" پرداختند. چون مطالعات قبلی شواهدی را نشان میداد که مدیران با توانایی بالا گزارش سود را با کیفیت بالاتری نشان میدهند، آنها میخواستند به این نتیجه برسند که آیا این رفتار معمول است؟ در نتیجه در این تحقیق به این موضوع رسیدند که بین توانایی مدیریت و کیفیت گزارش‌های مالی رابطه مثبتی وجود دارد و مدیران توانمندتر گزارش سود را با کیفیت بالاتری نشان میدهند.

بوچکای و همکاران^(۲۰۲۰)، در تحقیقی با عنوان "تردید در توانایی مدیرعامل، نگرانی های شغلی و افشای اختیاری" به این نتیجه رسیدند که افشای اختیاری تأثیر مثبتی در نگرانیهای شغلی مدیران عامل دارد. همچنین قابلیت مدیریت باعث میشود که با گذشت زمان تقاضای سرمایه گذاران برای اطلاعات کاهش یابد، زیرا مدیران توانمندتر اطلاعات بیشتری از وضعیت تجاری خود میدهند که این به نوبه خود باعث تضعیف مشکلات حرفهای در واحد تجاری میشود.

چن و همکاران^(۲۰۲۰) در تحقیقی با عنوان "آیا توانایی مدیریت منجر به تسهیل موفقیت در نوآوری شرکت می شود؟" به این نتیجه رسیدند که توانایی مدیران یکی از اجزای اصلی موفقیت در تصمیم گیری های نوآوری بوده و دارای ارتباط مثبتی با ارزش بازار شرکتهاست

روش تحقیق

این تحقیق از نظر هدف، تحقیقی کاربردی محسوب می شود. تحقیق حاضر در زمره تحقیقات توصیفی حسابداری به شمار می رود. به علاوه با توجه به این که از اطلاعات تاریخی در آزمون فرضیه ها (همبستگی ارتباط بین متغیرها) استفاده شده است، با نظر گرفتن ماهیت و روشی که در این مطالعه استفاده می شود، نوعی تحقیق توصیفی - همبستگی به شمار می رود. از این رو به طور خلاصه می توان بیان نمود تحقیق حاضر، بدین دلیل که به آزمون کارایی مباحث علمی در زمینه، کارایی مدیران و زمان بندی صورت های مالی و توسعه دانش کاربردی در مورد همبستگی رابطه و تأثیرپذیری میان متغیرها، از نظر هدف کاربردی (در پی حل یک مشکل خاص)، از بعد فرآیند، تحقیقی کمی (دارای نگرشی عینی به جمع آوری و تحلیل داده های کمی)، از نظر شیوه گردآوری و تحلیل اطلاعات، توصیفی - همبستگی (در پی تعریف و به دست آوردن اطلاعات از یک مشکل یا موضوع مشخص در روابط بین متغیرها) و از بعد منطقی، یک تحقیق استقرایی (درصدد طراحی یک مدل کلی بر اساس مشاهدات تجربی و جمع آوری داده های کمی) است.

جامعه و نمونه آماری

جامعه آماری این تحقیق، کلیه شرکت های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران طی دوره زمانی ۱۳۹۱ الی ۱۴۰۱ است. علت انتخاب شرکت ها از بازار سرمایه ایران (بورس اوراق بهادار تهران) آن است که امکان دسترسی آسان به داده ها و صورت های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس نسبت به سایر شرکت های فعال در سطح کشور وجود دارد و همچنین با توجه به نظارت مستمر حسابرسان و بازرسان، این اطلاعات قابلیت اتکاء، اعتبار و شفافیت بالایی را در مقایسه با اطلاعات سایر شرکت ها دارا است. به علت گستردگی حجم جامعه آماری و وجود برخی ناهماهنگی ها میان اعضا جامعه، شرکت های قلمرو زمانی سال های ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۱ که دارای ویژگی ها و شرایط زیر می باشند به عنوان جامعه آماری در دسترس در نظر گرفته شده است. با توجه به محدود بودن جامعه آماری شرکت های تولیدی در بورس اوراق بهادار تهران و در نظر گرفتن شرایط اعمال شده، جامعه در دسترس به طور کامل به عنوان نمونه آماری به منظور رسیدن به بیشترین مشاهدات جهت تجزیه و تحلیل آماری، انتخاب می گردد.

طی سال های مورد مطالعه تحقیق ۱۳۹۱ تا ۱۴۰۱، نماد معاملاتی آن ها از تابلوی بورس خارج نشده باشد (فعالیت مستمر و پایدار در بازار سرمایه).

شرکت های مورد مطالعه نایستی سال مالی و فعالیت خود را طی دوره های مورد نظر تغییر داده باشند (همگن بودن سال مالی و فعالیت در طول دوره مطالعه).

اطلاعات مالی مورد نیاز، به خصوص یادداشت های همراه صورت های مالی در دسترس باشد.

معرفی مدل و متغیرهای تحقیق

^۱Bochkay et al.

^۲Chen et al.

شیوه اندازه گیری متغیرهای تحقیق و مدل های آماری تحقیق:

مدل پژوهش:

$$\text{Timeliness}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{MGR ABILITY}_{it} + \beta_j \text{CONTROLS}_{it} + \text{Industry Fixed Effects} + \text{Year Fixed Effects} + \varepsilon$$

تعاریف عملیاتی متغیرها:

متغیرهای وابسته:

Timeliness: به عقیده ابرناتی و همکاران (۲۰۱۸)، کارایی مدیران می تواند بر دو جنبه از زمان بندی صورت های مالی تأثیر بگذارد: تأخیر در اعلان سود، تأخیر در صورت های مالی. بر این اساس، جهت اندازه گیری متغیر زمان بندی صورت های مالی از معیارهای زیر استفاده خواهد شد:

EAL: برابر است با اختلاف زمانی پایان سال مالی و تاریخ اعلان سود

ARL: برابر است با اختلاف زمانی پایان سال مالی و تاریخ صورت های مالی

✓ مدل پژوهش با استفاده از هریک از معیارهای فوق، جداگانه برازش می شود
متغیر مستقل:

MGR Ability: برابر است با باقیمانده حاصل از برازش مدل زیر محاسبه می شود:

$$\text{Firm Efficiency}_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 \text{Size}_{i,t} + \beta_2 \text{Market Share}_{i,t} +$$

$$\beta_3 \text{Free Cash Flow}_{i,t} + \beta_4 \text{Age}_{i,t} +$$

$$\beta_5 \text{Foreign Currency Indicator}_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

Firm Efficiency: کارایی شرکت که با استفاده از روش ضریب کارایی ارزش افزوده کل منابع و از طریق معادله زیر برآورد می شود:

$$\text{VAIC} = \text{CEE} + \text{HCE} + \text{SCE}$$

VAIC: ضریب ارزش افزوده فکری

CEE: کارایی سرمایه به کار گرفته شده

HCE: کارایی سرمایه انسانی به کار گرفته شده

SCE: کارایی سرمایه ساختاری به کار گرفته شده

جت محاسبه ارزش افزوده فکری از فرمول های زیر بهره خواهیم برد:

$$\text{HCE} = \text{VA} / \text{HC}$$

$$\text{SCE} = \text{SC} / \text{VA}$$

$$\text{CEE} = \text{VA} / \text{CE}$$

$$\text{VA} = \text{W} + \text{I} + \text{DD} + \text{T} + \text{R}$$

در فرمول های فوق داریم:

VA برابر ارزش افزوده ایجاد شده.

HC سرمایه انسانی

SC سرمایه ساختاری

CE برابر سرمایه بکار گرفته شده است.

W هزینه های کارکنان شامل دستمزد و پاداش

I سود عملیاتی

DD سود تقسیمی

T مالیات

R درآمد

Size: لگاریتم طبیعی مجموع دارایی‌های شرکت به‌عنوان اندازه شرکت

Market share: نسبت فروش شرکت به فروش صنعت به‌عنوان سهم بازار شرکت

Free Cash Flow: متغیر مجازی جریان نقد عملیاتی مثبت که اگر جریان نقد عملیاتی مثبت باشد عدد ۱ و در غیر این صورت عدد صفر می‌گیرد.

Age: عمر پذیرش شرکت در بورس که برابر است با حاصل تفریق سال پذیرش شرکت در بورس از سال t.

Foreign Currency Indicator: متغیر مجازی صادرات شرکت که اگر شرکت صادرات داشته باشد عدد ۱ و در غیر این صورت عدد صفر می‌گیرد.

متغیرهای کنترلی:

Size: لگاریتم طبیعی مجموع دارایی‌های شرکت به‌عنوان اندازه شرکت

Leverage: نسبت مجموع بدهی به مجموع دارایی به‌عنوان اهرم مالی

گردآوری اطلاعات

این پژوهش از لحاظ روش گردآوری اطلاعات، به‌صورت کتابخانه‌ای صورت می‌گیرد. مبانی نظری از کتب و مجلات، مقالات، پایان‌نامه‌های تخصصی فارسی در زمینه مالی و حسابداری گردآوری شده است. در این تحقیق جهت گردآوری اطلاعات از بانک‌های اطلاعاتی، اسناد، سوابق و گزارش‌های حسابرسی شرکت‌ها و صورت‌های مالی و سایر اسناد و مدارک و یادداشت‌های همراه برگرفته از آرشیو بورس اوراق بهادار تهران (سایت کدال) و نرم‌افزار ره‌آورد نوین می‌باشد.

یافته‌های تحقیق:

آزمون فرضیه اول تحقیق

فرضیه اول این تحقیق آن بود که کارایی مدیران بر زمانبندی اعلان سود تاثیر دارد.

جهت بررسی این فرضیه از مدلی به شرح زیر استفاده می‌شود:

$$\text{Timeliness}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{MGR ABILITY}_{it} + \beta_j \text{CONTROLS}_{it} + \text{Industry Fixed Effects} + \text{Year Fixed Effects} + \varepsilon$$

که در مدل فوق و جهت آزمون فرضیه اول، متغیر EAL، یا اختلاف زمانی پایان سال مالی و تاریخ اعلان سود، به‌عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته می‌شود.

قبل از آزمون فرضیه‌ها ناهمسانی مدل رگرسیون بررسی و سپس از آزمون‌های چاو و هاسمن جهت انتخاب نوع مدل رگرسیون استفاده می‌شود.

بررسی ناهمسانی واریانس

در این پژوهش برای بررسی ناهمسانی واریانس‌ها از آزمون آرچ استفاده شده است.

H0: واریانس همسانی

H1: واریانس ناهمسانی

جدول (۱) بررسی ناهمسانی

سطح معناداری	آماره
--------------	-------

آماره F	۰.۰۰۷۳۰۱	۰.۹۳۱۹
آماره ضریب لاگرانژ	۰.۰۰۷۳۱۹	۰.۹۳۱۸

با توجه به آماره 0.007301 و سطح معناداری 0.9319 و همچنین آماره ضریب لاگرانژ 0.007319 و سطح معناداری 0.9318 فرض صفر رد نمی شود. زیرا هر دو آماره دارای سطح معنی داری بزرگتر از 5% هستند، لذا واریانس متغیر یکسان است.

تعیین روش تخمین مدل

آزمون F لیمر: به منظور گزینش یکی از روش های داده های پانلی یا داده های یکپارچه، از آماره F لیمر استفاده شده است. آماره این آزمون تعیین می کند که عرض از مبدأ جداگانه برای هر یک از شرکت ها وجود دارد یا خیر. چنانچه در مشاهدات ناهمگنی یا تفاوت های فردی وجود داشته باشد، از روش داده های پانلی استفاده می شود و در غیر این صورت، روش داده های یکپارچه (رگرسیون تلفیقی) به کار می رود.

جدول (۲) آزمون F لیمر

سطح معناداری	آماره F	آزمون F لیمر
۰.۰۰۰.۰	۱۸۵۹۸۷.۳	

F محاسبه شده با F جدول مقایسه می شود و اگر فرض H_0 رد شود، کارا بودن روش آثار ثابت پذیرفته می شود. نتایج آزمون فوق نشان می دهد که مقدار آماره آزمون F، برای مدل برابر با $3,185,987.3$ و سطح معناداری کوچک تر از سطح آزمون است که این نتایج بیانگر متفاوت بودن عرض از مبدأهای مقاطع مختلف است و روش آثار ثابت پذیرفته می شود. آزمون هاسمن: پس از انتخاب روش پانل به وسیله آزمون F لیمر، برای انتخاب یکی از دو روش اثرهای ثابت یا اثرهای تصادفی، از آزمون هاسمن استفاده شد. آزمون هاسمن دارای توزیع مجانبی کای دو بوده و درجات آزادی آن برابر با تعداد متغیرهای توضیحی (تعداد رگرسیون ها) است. فرضیه H_1 این آزمون، بیانگر وجود تفاوت معنادار در ضرایب برآوردی دو روش اثرهای ثابت و اثرهای تصادفی است. در صورت پذیرش فرضیه H_1 از روش اثرهای ثابت استفاده می شود.

جدول (۳) آزمون هاسمن

سطح معناداری	درجه آزادی	آماره F	آزمون هاسمن
۰.۰۰۳.۰	۳	۰.۶۹۱۴۲.۱۹	

مقدار آماره آزمون هاسمن در اینجا برابر $19,069,142$ است و با توجه به اینکه سطح معناداری کوچکتر از سطح آزمون است، فرض H_0 ، این آزمون مبتنی بر ارجحیت روش آثار ثابت بر تصادفی، تایید و روش آثار ثابت انتخاب می شود.

برآورد نهایی

با توجه به موارد ذکر شده در بالا از رگرسیون حداقل مربعات معمولی OLS و مدل اثرات ثابت استفاده شده است. جدول زیر، نتایج آزمون مدل را نشان می دهد.

جدول (۴) آزمون فرضیه اول

متغیرها	ضریب	آماره t	سطح معناداری
MGRABILITY	۲۱۸۳۲۴.۰-	۸۹۰۹۱۴.۴-	۰.۰۰۰.۰
SIZE	۶۸۴۷۵.۱۲-	۰.۸۵۸۱۷.۸-	۰.۰۰۰.۰
LEVERAGE	۵۲۳۷۹۲.۲-	۳۹۸۹۱۱.۱-	۱۶۲۳.۰
C	۷۸۰۶.۲۶۹	۶۵۶۱۴.۱۲	۰.۰۰۰.۰
آماره F	۹۷۱۱۲.۴۰	آماره دوربین واتسون	۸۷۰۹۶۲.۱
سطح معناداری	۰.۰۰۰۰۰.۰	ضریب تعیین تعدیل شده	۸۷۱۳۲۲.۰

سطح معناداری مربوط به آماره F که بیانگر معنی دار بودن کل رگرسیون است، برابر ۰,۰۰۰۰ بوده و حاکی از آن است که مدل در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار است. ضریب تعیین تعدیل شده برابر ۰,۸۷۱۳۲۲ بوده و بیانگر این مطلب است که به طور تقریبی ۸۷٪ از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل مدل قابل تبیین است. همان طور که ملاحظه می شود قدرت توضیح دهندگی مدل بسیار بالا است و این امر نشان دهنده این مطلب است که هرچه ضریب تعیین به عدد ۱۰۰٪ نزدیک تر باشد، مدل پژوهش از اعتبار بالاتری برخوردار است.

از سویی، با توجه به سطح معناداری زیر ۵٪ متغیر MGRABILITY، بین کارایی مدیران و زمانبندی اعلان سود رابطه معناداری دارد. ضریب این متغیر نیز برابر ۰,۲۱۸۳۲۴- می باشد که نشان می دهد در شرکت هایی که کارایی مدیران بالاتر است، تاخیر در اعلان سود کاهش می یابد. بدیت ترتیب فرضیه اول پژوهش پذیرفته می شود.

آزمون فرضیه دوم تحقیق

فرضیه دوم این تحقیق آن بود که کارایی مدیران بر زمانبندی صورت های مالی تاثیر دارد.

جهت بررسی این فرضیه از مدلی به شرح زیر استفاده می شود:

$$\text{Timeliness}_{it} = \beta_0 + \beta_1 \text{MGRABILITY}_{it} + \beta_j \text{CONTROLS}_{it} + \text{Industry Fixed Effects} + \text{Year Fixed Effects} + \varepsilon$$

که در مدل فوق و جهت آزمون فرضیه دوم، متغیر ARL، یا اختلاف زمانی پایان سال مالی و تاریخ صورت های مالی، به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته می شود.

قبل از آزمون فرضیه ها ناهمسانی مدل رگرسیون بررسی و سپس از آزمون های چاو و هاسمن جهت انتخاب نوع مدل رگرسیون استفاده میشود.

بررسی ناهمسانی واریانس

در این پژوهش برای بررسی ناهمسانی واریانس ها از آزمون آرچ استفاده شده است.

H0: همسانی واریانس

H1: ناهمسانی واریانس

جدول (۵) بررسی ناهمسانی

سطح معناداری	آماره	
۰۰۰۰۰۰	۳۱۷۰.۱۳۷	آماره F
۰۰۰۰۰۰	۲۵۷۶.۱۱۷	آماره ضریب لاگرانژ

با توجه به آماره F ۱۳۷,۳۱۷۰ و سطح معناداری ۰,۰۰۰۰۰ و همچنین آماره ضریب لاگرانژ ۱۱۷,۲۵۷۶ و سطح معناداری ۰,۰۰۰۰۰ فرض صفر رد می شود. زیرا هر دو آماره دارای سطح معنی داری کوچکتر از ۵٪ هستند، لذا واریانس متغیر یکسان نیست. جهت رفع این مشکل از روش حداقل مربعات تعمیم یافته GLS استفاده شده است.

تعیین روش تخمین مدل

آزمون F لیمر: به منظور گزینش یکی از روش های داده های پانلی یا داده های یکپارچه، از آماره F لیمر استفاده شده است. آماره این آزمون تعیین می کند که عرض از مبدأ جداگانه برای هر یک از شرکت ها وجود دارد یا خیر. چنانچه در مشاهدات ناهمگنی یا تفاوت های فردی وجود داشته باشد، از روش داده های پانلی استفاده می شود و در غیر این صورت، روش داده های یکپارچه (رگرسیون تلفیقی) به کار می رود.

جدول (۶) آزمون F لیمر

سطح معناداری	آماره F	
۰۰۳۹.۰	۸۶۷۲۳۲.۱۹	آزمون F لیمر

F محاسبه شده با F جدول مقایسه می شود و اگر فرض H_0 رد شود، کارا بودن روش آثار ثابت پذیرفته می شود. نتایج آزمون فوق نشان می دهد که مقدار آماره آزمون F، برای مدل برابر با ۱۹,۸۶۷۲۳۲۲ و سطح معناداری کوچک تر از سطح آزمون است که این نتایج بیانگر متفاوت بودن عرض از مبدأهای مقاطع مختلف است و روش آثار ثابت پذیرفته می شود. آزمون هاسمن: پس از انتخاب روش پانل به وسیله آزمون F لیمر، برای انتخاب یکی از دو روش اثرهای ثابت یا اثرهای تصادفی، از آزمون هاسمن استفاده شد. آزمون هاسمن دارای توزیع مجانبی کای دو بوده و درجات آزادی آن برابر با تعداد متغیرهای توضیحی (تعداد رگرسیون ها) است. فرضیه H_1 این آزمون، بیانگر وجود تفاوت معنادار در ضرایب برآوردی دو روش اثرهای ثابت و اثرهای تصادفی است. در صورت پذیرش فرضیه H_1 از روش اثرهای ثابت استفاده می شود.

جدول (۷) آزمون هاسمن

سطح معناداری	درجه آزادی	آماره F	آزمون هاسمن
۶۳۶۹.۰	۳	۷۰۰۰۲۹.۱	

مقدار آماره آزمون هاسمن در اینجا برابر ۱,۷۰۰۰۲۹ است و با توجه به اینکه سطح معناداری بزرگتر از سطح آزمون است، فرض H_0 ، این آزمون مبتنی بر ارجحیت روش آثار ثابت بر تصادفی، تایید نمی شود و روش آثار تصادفی انتخاب می شود.

برآورد نهایی

با توجه به موارد ذکر شده در بالا از رگرسیون حداقل مربعات معمولی GLS و مدل اثرات تصادفی استفاده شده است. جدول زیر، نتایج آزمون مدل را نشان می دهد.

جدول (۸) آزمون فرضیه دوم

متغیرها	ضریب	آماره t	سطح معناداری
MGRABILITY	۰۴۶۷۶۶.۰-	۱۵۷۲۲۲.۱-	۲۴۷۵.۰
SIZE	۵۲۹۸۵۳.۴	۰۱۹۲۳۱.۶	۰۰۰۰.۰
LEVERAGE	۸۷۲۶۷۹.۳	۸۸۱۳۱۲.۰	۳۷۸۴.۰
C	۰۰۲۵۴.۱۰	۸۲۶۷۵۶.۰	۴۰۸۶.۰
آماره F	۸۰۹۹۴.۱۱	آماره دوربین واتسون	۰۹۱۱۸۸.۲
سطح معناداری	۰۰۰۰۰۰.۰	ضریب تعیین تعدیل شده	۶۹۶۴۳۰.۰

سطح معناداری مربوط به آماره F که بیانگر معنی دار بودن کل رگرسیون است، برابر ۰,۰۰۰۰ بوده و حاکی از آن است که مدل در سطح اطمینان ۹۵٪ معنادار است. ضریب تعیین تعدیل شده برابر ۰,۶۹۶۴۳۰ بوده و بیانگر این مطلب است که به طور تقریبی ۶۹٪ از تغییرات متغیر وابسته توسط متغیرهای مستقل مدل قابل تبیین است. همان طور که ملاحظه می شود قدرت توضیح دهندگی مدل بسیار بالا است و این امر نشان دهنده این مطلب است که هرچه ضریب تعیین به عدد ۱۰۰٪ نزدیک تر باشد، مدل پژوهش از اعتبار بالاتری برخوردار است. از سویی، با توجه به سطح معناداری بالای ۵٪ متغیر MGRABILITY، بین کارایی مدیران و زمانبندی صورت های مالی رابطه معناداری وجود ندارد. بدین ترتیب فرضیه دوم پژوهش پذیرفته نمی شود.

بحث و نتیجه گیری

در فصل چهارم یافته های تجربی حاصل از اجرای آزمون های آماری پیرامون فرضیات تحقیق ارائه شد. در این بخش تلاش می شود تا به جمع بندی نتایج بدست آمده و تفسیر آن پرداخته شود. آزمون فرضیه نخست تحقیق مبنی بر تاثیر کارایی مدیران بر زمانبندی اعلان سود، حاکی از تأیید این فرضیه بود. نتایج حاصل از آزمون t نشان داد که با افزایش در سطح توانایی مدیریتی، آماره t کوچکتر شده و بنابراین زمانبندی اعلان سود کاهش می یابد. بر اساس نتایج حاصل از آزمون فرضیه اول

می‌توان چنین ادعا نمود که تصمیم شرکت برای گزارش سود، نشان دهنده اعتماد مدیران به کارایی سیستم حسابداری و گزارشگری است. زمانبندی اعلان سود یک معیار مهم است؛ زیرا با ثابت در نظر گرفتن سایر عوامل، اطلاعات مربوط به سود، زمانیکه زودتر افشا شود، مرتبط تر به سرمایه گذاران است. بازار سهام نیز به سرعت به افشای سود واکنش نشان می‌دهد. به طور کلی مدیران تواناتر، بیشتر نسبت به کسب و کار و محیط کاری خود اطلاعات دارند، لذا قضاوت و برآوردهای بهتری نیز خواهند داشت. علاوه بر این، مدیران توانمندتر قادر به درک و کاربرد استانداردهای پیچیده هستند. هر یک از این ها اعتماد مدیران را به سیستم گزارش دهی داخلی شرکت افزایش می‌دهد، به این ترتیب شرکت ها می‌توانند سود خود را زودتر افشا کنند.

همچنین نتایج آزمون فرضیه دوم تحقیق مبنی بر تاثیر کارایی مدیران بر زمانبندی صورت های مالی، بیانگر رد این فرضیه می‌باشد. بر اساس نتایج تشریح شده در فصل چهارم تحقیق، با افزایش در سطح توانایی مدیریت، آماره آزمون تغییری نخواهد داشت و لذا کارایی مدیران بر زمانبندی صورت های مالی تاثیری ندارد. این در حالی است که انتظار داشتیم تا مدیران با توانایی بیشتر بتوانند به طور مؤثر و کارآمد روند صورت های مالی و حسابرسی را تسهیل کنند. لذا به نظر می‌رسد زمانبندی صورت های مالی بیشتر تحت تاثیر عواملی مثل اندازه شرکت صاحبکار، تعداد تیم حسابرسی و صلاحیت و خبرگی اعضای تیم حسابرسی قرار داد، زیرا این عوامل به طور مستقیم بر میزان رسیدگی های مورد نیاز در عملیات حسابرسی مرتبط هستند. درحالیکه اعلان سود به طور مستقیم تحت کنترل مدیریت و وابسته به تصمیمات مدیریت می‌باشد.

البته نحوه اندازه گیری کارایی مدیران نیز می‌تواند بی‌تاثیر نباشد، زیرا باتوجه به اینکه از کارایی شرکت می‌توان در ارزیابی کارایی مدیریت بهره برد، با این حال این برآورد هم نتایج عملکردی شرکت محور و هم مدیریت محور را در بر می‌گیرد و بنابراین احتمال دارد کارایی مدیریت بسته به نتایج کارایی شرکت کمتر یا بیشتر برآورد شود. از طرفی میانگین کارایی مدیران در شرکت‌های نمونه نیز، کارایی مدیران را پایین نشان داد و لذا نتیجه گرفتیم که نتایج عملیات شرکت‌های نمونه پژوهش بیش از آنکه حاصل توانایی مدیران باشد، از طریق ویژگی‌های ذاتی شرکت‌ها حاصل شده است. با این تفاسیر ممکن است با تغییر روش ارزیابی کارایی مدیران این نتیجه تغییر یابد.

نتایج این تحقیق با نتایج مطالعات ابرناتی و همکاران (۲۰۱۸)، مبنی بر تاثیر کارایی مدیران بر زمانبندی اعلان سود مطابقت دارد. اما نتایج این تحقیق، با شواهد حاصل از مطالعات شاکری و امری (۱۴۰۲) و ابرناتی و همکاران (۲۰۱۸)، مبنی بر تاثیر کارایی مدیران بر زمانبندی صورت های مالی، سازگار نمی‌باشد

منابع و مأخذ

منابع فارسی

۱. پورحیدری، امید و برهانی نژاد، سعیده و محمدرضاخانی، وحید. (۱۴۰۱). بررسی تاثیر کیفیت حسابرسی بر به موقع بودن صورت های مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. دانش حسابرسی ۲۰، ۸۵-۱۰۴.
۲. حاجیه‌ها، زهره و ابراهیمی، محمدرضا (۱۴۰۱)، رابطه بین بهبود در نوع اظهار نظر حسابرس با زمان بندی افشای اطلاعات مالی سالانه و میان دوره‌ای. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت. دوره ۵، شماره ۱۸
۳. حسین قائمی، محمد و رضازاده، جواد و جهانفر، حسن. (۱۴۰۰). بررسی مدیریت زمان اعلان سود شرکت ها. دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) - قزوین - دانشکده علوم اجتماعی.
۴. خدادادی، ولی و عربی، مهدی و طاهری ده قطب الدینی، فرشته. (۱۴۰۱). بررسی رابطه بین عملکرد مالی شرکت و زمان بندی صورت های مالی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. مطالعات تجربی حسابداری مالی ۳۴، ۱۵۱.
۵. خواجوی، شکرالله و قدیریان آرانی، محمدحسین. (۱۴۰۲). توانایی مدیران، عملکرد مالی و خطر ورشکستگی. دانش حسابداری ۳۵-۶۱.

۶. رضایی دولت آبادی، حسین و حیدری سلطان آبادی، حسن و بوستانی، حمیدرضا و کریمی سیمکانی، صادق. (۱۴۰۰). بررسی عوامل تاثیرگذار بر تاخیر انتشار صورت های مالی سالانه حسابرسی شده شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. حسابداری مالی ۲۱. ۵۱-۸۲.
۷. رضایی، فرزین و پاک نژاد، امیر. (۱۴۰۱). مطالعه تاثیر مالکیت نهادی بر ارتباط میان سود عملیاتی و ارزش شرکتها. کنفرانس جامع علوم مدیریت و حسابداری.
۸. سرلک، نرگس؛ کلوانی، داود. (۱۴۰۱). رابطه بین انواع مالکیت نهادی و محافظه کاری در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهشهای تجربی حسابداری، شماره ۹.
۹. شاکری، شبنم و امید امری، (۱۴۰۲)، بررسی رابطه بین توانایی مدیریت و به موقع بودن صورت های مالی، کنفرانس ملی تحقیقات علمی جهان در مدیریت، حسابداری، حقوق و علوم اجتماعی، شیراز، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زرقان - دانشگاه علمی کاربردی شوشتر.
۱۰. شمس، مهناز. (۱۴۰۰). اهمیت صورت های مالی به موقع در بخش عمومی. حسابرس. شماره ۷۱.
۱۱. صفری گرایلی، مهدی. (۱۴۰۲). تاخیر غیرعادی صورت های مالی ی و تجدید ارائه صورت های مالی آتی: نقش تعدیلی وابستگی اقتصادی و تخصص صنعت حسابرس. دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت. ۱۵۵-۱۶۸.
۱۲. طاهری عابد، رضا و علی نژاد ساروکلائی، مهدی و فغانی ماکرانی، خسرو. (۱۴۰۲). توانایی، دانش مالی مدیران عامل و شفافیت گزارشگری مالی. دانش حسابداری مالی. ۸۵-۱۱۰.
۱۳. عربی، مهدی و حسن پور، شیوا (۱۴۰۰)، رابطه بین ویژگی های هیئت مدیره و زمان بندی صورت های مالی. دانش حسابداری مالی، دوره ۱، شماره ۳.
۱۴. فروغی، داریوش و ساکیانی، امین (۱۴۰۱)، توانایی مدیریتی، کارایی سرمایه گذاری و کیفیت صورت های مالی، پژوهشهای تجربی حسابداری. شماره ۱.
- ممبینی، یعقوب و مرادی، محمود و ابراهیم پور، مصطفی. (۱۴۰۱). ارائه چارچوب مفهومی از نقش یکپارچگی رفتاری تیم های مدیریت ارشد سازمان های فناوری محور در ایجاد دوسوتوانی سازمانی. توسعه تکنولوژی صنعتی ۲۵. ۳-۱۴.
۱۵. منصورفر، غلامرضا؛ دیدار، حمزه؛ حسین پور، وحید. (۱۴۰۱). بررسی تأثیر توانایی مدیریت بر کیفیت سود شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهشهای حسابداری (۱). صفحه ۳۷-۴۵.
۱۶. مهدوی، غلامحسین و جمالیان پور، مظفر. (۱۳۹۹). بررسی عوامل مؤثر بر سرعت صورت های مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. پژوهش های حسابداری مالی ۴. ۸۹.
۱۷. نمازی، محمد و ابراهیمی، شهلا. (۱۳۹۸). بررسی تأثیر ساختار مالکیت و ترکیب هیئت مدیره بر کارایی فنی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه دانش حسابداری، دوره ۹، شماره ۸۲.
۱۸. نمازی، محمد و غفاری، محمدجواد. (۱۴۰۰). بررسی اهمیت و نقش اطلاعات توانایی مدیران و نسبت های مالی به عنوان معیاری در انتخاب سبد بهینه سهام در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران (با استفاده از تحلیل پوششی داده ها). حسابداری مالی ۱. ۳۰-۱.
۱۹. نیکبخت، محمدرضا و قاسمی، علی. (۱۴۰۲). تأثیر توانایی مدیریت بر رقابت در بازار محصول. پژوهشهای حسابداری مالی و حسابرسی. سال دهم، شماره ۴۰.
۲۰. یحیی زاده فر، محمود؛ آقاجانی، حسنعلی و یحیی تبار، فاطمه. (۱۳۹۸). بررسی رابطه بین سرمایه فکری و عملکرد مالی شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، نشریه تحقیقات مالی، دوره ۸۹، شماره ۸.

منابع انگلیسی

1. Abidin, S. & Ahmad-Zaluki, N. A. (20۲2). Auditor industry specialism and reporting timeliness. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 65, 873-378. and stock price crash risk. *Research in International Business and Finance*, 42: 262-274.

2. Andreou, P., Ehrlich, D., & Louca, C. (2021). Managerial ability and firm performance: Evidence from the global financial crisis. In European Financial Management Association, Annual Conference.
 3. Barney, J. (۲۰۱۸). Firm resources and sustained competitive advantage. *Journal of Management*, 17(1), 99-120.
 4. Barney, J., Wright, M., Ketchen J.D.J. (20۲۱). The resource-based view of the firm: Ten years after ۲۰۱۰. *Journal of Management*, 27(6), 625-641.
 5. Habib, A., & Hasan, M. M. (2023). Managerial ability, investment efficiency
 6. Kogilavani, A and marjan mohd, N (2021). Determinants of audit Reports Lag and Corporate Governance in malaysia, *International Journal of Business & Management*. Vol. 8. Issue 15. Pp 151-163.
 7. Kreitner, R., & Kinicki, A. (۲۰۲۰). *Organizational behavior*. Boston: Irwin McGraw-Hill.
 8. Krishnan, G. V., & Wang, C. (20۲۱). The relation between managerial ability and audit fees and going concern opinions. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 34, 139–160.
 9. Leventis, S., P. Weetman, and C. Caramanis, (20۲۲), Determinants of Audit Report Lag: Some Evidence from the Athens Stock Exchange, *International Journal of Auditing*. Vol. 9, No. 1, pp. 45-58
 10. Lim, M. How, J. Verhoeven, P. (20۲۳). Corporate ownership, corporate governance reform and timeliness of earnings: Malaysian evidence, *Journal of Contemporary Accounting & Economics*, Vol. 10, No.1, pp. 32-45
- Matsunaga, S. R., Wang, S. & Yeung, P. E. (2021). Does Appointing a Former CFO as CEO Influence a Firm's Accounting Policies?. Working Paper, University of Oregon
- Pulic, A. (20۲0). VAIC – an accounting tool for IC management. *International Journal of Technology Management*. 20 (5,6,8). 702-714.
- Schroeder, Richard G.; Clark Myrtle W. And Jack M. Cathey (20۱8). *Financial Accounting Theory and Analysis: Text and Cases*, 9th Edition,
- Wolk, H. L., Dodd, J. L. And M.G. Tearny (20۱۹). *Accounting Theory: Conceptual Issues in a Political and Economic Environment*, SouthWestern